

İçki yasağı Danıştay'da

Türkiye / 19/01/2011

Kamuoyunda tartışma yaratan Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (TAPDK) alkollü içkilere dair yönetmeliğinin yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle Danıştay'da dava açıldı.

ANKARA - Ankara Barosu Başkanlığı, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satışına ve Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğın yürütmesinin durdurulması iptali istemiyle Danıştay'da dava açtı.

Danıştay'a sunulan dava dilekçesinde, yönetmeliğın tümünün iptali gerektiğı vurgulanarak, yönetmeliğın Anayasa'ya, kanunlara, hukukun genel ilkelerine ve hizmet gereklerine aykırı olduğu ifade edildi. Yönetmeliğın, idareye "sınırsız bir takdir yetkisi tanımakta" olduğu savunulan dilekçede yönetmeliğın amacının "topluma yeni bir yaşam biçimi dayatmak" olduğunu savunuldu.

"Dayatılan bu yeni yaşam biçimine uymayanların tasfiye edilmek sureti ile cezalandırılması hedeflenmektedir" denilen dilekçede, yapılmak istenenin, "belli ve tek tip yaşam tarzını dayatmak sureti ile terbiye ve tedip etmek" olduğu öne sürüldü.

Dilekçede, "Demokratik ülkelerde idarenin toplumu terbiye ve tedip yetkisi yoktur. Dava konusu yönetmelik tütün mamulleri ve alkollü içkilerin satışı ve sunumuna ilişkin esasları bir arada düzenlemektedir. Birbirinden farklı iki ürün grubunun aynı yönetmelik ile düzenlenmesinin hiçbir hukuki dayanağı yoktur. Bu birlikte düzenleme alkollü içkilerin de tütün mamülleri gibi mutlak olarak zararlı olduğu, çok az bile tüketilse bağımlılık yaptığı varsayımına dayanmaktadır. Bu da bilimsellikten ve kanun gerekçesinin amacından uzak bir yorumdur."

Yönetmeliğın AİHS'nin temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunma yasağı ve ölçülülük ilkesine de aykırı olduğu savunulan dilekçede, yönetmelik ile getirilen reklam yasakları ve alkollü içki satışına yönelik yasakların alkol

üreticilerinin, satıcılarının ve işletme sahiplerinin Anayasa'nın 48. maddesi ile güvence altına alınan çalışma hürriyetini de ihlal etmekte olduğu öne sürüldü.

“24 YAŞ SINIRININ KANUNİ DAYANAĞI YOKTUR”

Yönetmelikte, 15 ile 24 yaş arası dönem içinde bulunan kişilerin “genç” olarak tanımlandığı ve bu kişilere alkollü içki sunum ve satışının yapılamayacağı ifade edilen dilekçede, 24 yaş sınırının “hukuki dayanağının olmadığı” öne sürüldü. Dilekçede, gençlere yönelik konser, festival, üniversitelerin yıl sonu şenliklerinde de bu sınırlamanın uygulanacağı belirtildi.

Dilekçede, “Seçimlerde oy kullanmak, borç ve yükümlülükler altına girmek, evlenmek gibi hayati konularda 18 yaşını doldurmuş kişilerin doğru karar verebileceğini öngören bir hukuk sisteminde, alkollü içki kullanımına kısıtlama getiren bu hüküm tüm hukuk düzeni ile çelişmektedir” denildi.

“ETKİNLİKLER SON BULACAK”

Yönetmelikle yetkili satıcılar tarafından satış belgesinde belirtilen işyeri adresi dışında satış yapılamayacağının da hükme bağlandığının altı çizilen dilekçede, bu durumun “catering hizmeti veren firmaların davet ve organizasyonlara, sergilere, konserlere giderek içki servisi sunumu veya içki satışı yapmasını engelleyeceği” kaydedildi. Yönetmelikle bir çok geleneksel etkinliğin de yapılamayacağı savunulan dilekçede, “Davalı idarenin genel sağlığın korunması amacı ile düzenleme yapma yetkisi elbette ki vardır. Ancak idarenin bu yetkiyi kullanırken işletmelerin varlıklarını sürdürebilmelerini ölçüsüz şekilde zorlaştırmaması, işletmecilerin çalışma özgürlüklerini kullanmalarını ağır şartlara bağlamaması gerekmektedir” ifadesine yer verildi.

“İÇKİ SATIŞI ENGELLENİYOR”

Yönetmeliğin 22. maddesiyle, bakkal, market, süpermarket, hipermarket, kuruyemişçi, büfe gibi işyerlerinde hacmi 20 cl ve altında bulunan ambalajlardaki alkollü içkilerin bulundurulması ve satışa sunulması yasaklandı. Danıştay'a yapılan başvuruda bu hükümlerle “alkollü içeceklerin satışı ve tüketicinin alkollü içeceklere erişimi açıkça engellendiği” iddia edildi. Dilekçede, yönetmelikle alkollü içkilerin bedelsiz, hediye, yardım, ödül, eşantıyon veya promosyon olarak dağıtılamayacağının öngörülmesiyle de “üretici, tüketici ve satıcılar açısından ağır bir kısıtlama” getirildiği ifade edildi.

Dilekçede, spor kulüpleri ve takımlarının isim ve tanıtımlarında alkollü içki markalarını çağrıştıran isim, logo, amblem ve işaretlerin kullanılmasının yasaklanması da eleştirildi. Yönetmeliğin 13. maddesi ile kişilerin istedikleri mekanlarda deniz kenarı, orman alanları, piknik yerlerinde alkol kullanmalarının da yasaklandığı belirtildi ve bu durumun kişilerin “özgürlüklerini engellediği” vurgulandı.

“AMAÇ, ALKOL KULLANIMINI KISITLAMAK”

Anayasa tarafından devlete engelleme görevi verilen konunun “kişileri alkollü içkilerden değil alkol bağımlılığından korumak” olduğu vurgulanan dilekçede şu ifadeler yer verildi:

“Alkol kullanılması ile alkol bağımlılığının da birbirinden çok farklı olduğu şüphesizdir. Yönetmelik hükümleri ile ulaşılmak istenen asıl amacın kamu sağlığı ve tüketici haklarının korunması yerine alkol kullanımının yasaklanmasına yönelik olduğu da kuşkusuzdur. Belirtilen Yönetmelik hükümleri, topluma kültürel anlamda katkısı olan pek çok etkinliğin yapılmasını keyfi biçimde engellemektedir. Buna çok tanınmış bir basketbol kulübünün isminin değiştirilmek zorunda kalınması örnek gösterilebilir.” (anka)